

TONI CRUANYES, director en funcions

SALVADOR COT, director d'edicions

DAVID GONZÁLEZ, LLUÍS MARTÍNEZ,
JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS:
JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI ARAGAY,
ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles]; ALBERT

BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];
DAVID CAMINADA [Opinió]; MANEL CASTILLA [Disseny];
SANTI GONZÁLEZ [Món]; PEPA MASÓ, CARLES SABATÉ
[Societat i Barcelona]; ÓSCAR MONTFERRER [Comunicació];
ALBERT PLA [Edició]; MONTSERRAT RIUS [Documentació];
ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SILVIA BARROSO

VICENT SANCHIS, president del Consell Editorial

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona
DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252

PUBLICITAT: CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L.
JORDI GÁLVEZ, DAVID ABAD I EVA HERNÁNDEZ. Coordinació: AMPARO MADRAMANY, Enric Granados, 84. 08008 Barcelona.
Tel.: 93 316 39 04 - Fax.: 93 445 81 93 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
A efectos del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació S.L. s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació S.L.

Josep Maria Fulquet

Professor de la Universitat Ramon Llull

Por de no res

L'amic D. Sam Abrams ha tingut la gentilesa de dedicar-me, fa uns dies, un article (*Por de la vida*) de rèplica a la meua columna sobre el poeta Margarit, flamant Premi Nacional de poesia pel seu llibre *Casa de misericòrdia*. Sembla que el paper no li ha agradat gaire –per no dir gens–, ja que el qualifica de “desafortunat”, “poc encertat” i “destructiu”, i afegeix que “estava motivat, sobretot, per l'enveja de l'èxit literari i comercial” suscitat pel penúltim treball del poeta. No cal dir-ho,estic encantat que l'amic Abrams discrepi de les meves pobres opinions, i és molt lliure de titllar el paper en qüestió de “desafortunat” i “destructiu”, però li haig de reconvenir l'últim extrem: aquestes opinions no estan dictades, en absolut, per l'enveja de l'èxit literari i comercial del senyor Margarit.

QUI EM CONEIX UNA MICA SAP QUE MAI –i mai vol dir mai– he actuat empès per l'enveja, sinó per raons potser discutibles, però del tot alienes a aquest sentiment. Si he dit el que he dit ha estat per considerar que la vàlua poètica de Margarit és inversament proporcional a “la pluja de distincions que li cauen al damunt en l'actualitat”. A mi, les misèries de la societat literària em resulten del tot indiferents, i sempre me n'he mantingut al marge, però em sembla que el pes literari d'aquest senyor és, si més no, matèria opinable, i, contràriament a les paraules de l'amic Abrams, potser sí que caldria parlar-ne més. I això és el que intentava posar en relleu a la meua columna. Vull precisar, així mateix, que el títol del paper, *Margarit*, que Abrams denuncia no va ser decisió meua, sinó del diari, que segurament per raons d'espai va preferir aquest títol a l'original, *Misericòrdia!* Cas d'haver-se publicat amb aquest últim, tampoc no crec que Abrams s'hagués mostrat més indulgent en els seus judicis. Les coses, però, són com són.

D'ALTRA BANDA, ÉS INTERESSANT la proposta que, un cop esbravada la seva indignació contra el fir-

“M'estimo més el rigor conceptual d'un Valéry o d'un Riba que l'espontaneisme biogràfic que no fa sinó excitar el voyeurisme del lector”

CARLOTA BOADA

mant, fa Abrams a propòsit del “maltractament i menyspreu sistemàtic” a què, diu, “han estat sotmesos els escriptors vitalistes en la literatura catalana moderna”, maltractament i menyspreu dels quals la meua columna “és una manifestació més”. I passa llista dels noms –de Maragall a Villatoro– que han seguit aquesta línia. Agraïxo a l'amic Abrams la lliçó de literatura que em dispensa, però li vull precisar que jo no tinc res en contra del vitalisme literari, només que aquesta línia espontània i arbitrària, deutora del modernisme, no és ben bé la meua. Ignoro –i la veritat és que tant se me'n dona– si la literatura catalana moderna tolera malament els escriptors vitalistes.

PERÒ SI ALGUNA COSA NO HAURIA DE TOLERAR són els escriptors, vitalistes o no, que no fan bé la feina, o que confonen el vitalisme amb una cosa tan tronada com la pròpia biografia. I ja que el sagaç crític parla de Freud, diguem que, segons el vienès, la “por de la vida” deriva, entre altres, d'una mala assumció de la realitat, del “*manque à être*”. Podríem dir que el motor del que és humà és justament la capacitat de percebre i tolerar l'inabastable, els límits, la mancança. Per aquest biaix, m'estimo més el rigor conceptual d'un Valéry o d'un Riba, quan malden per donar forma literària, poètica, a aquestes idees, per fixar la distància entre el fet concret i la representació comunicable, que l'espontaneisme biogràfic que no fa sinó excitar el voyeurisme del lector, en general poc disposat a aventures intel·lectuals de certa envergadura. I més quan aquest voyeurisme es nodreix de mort i malaltia. Per això Margarit –per mi, un poeta mediocre– té tants premis i tantes distincions, perquè és fàcil.

POR DE NO RES, DONCS. Per mi, els esgarips del vitalisme literari són, per dir-ho a la manera de Faust, “sons d'una arpa eòlia esllanguits”. I l'article de l'amic Sam Abrams, una prova que el seu talent crític faria més goig al servei de la psicologia recreativa.

EN DIRECTE

El segle moral

Enric Vila

Periodista i historiador

Aquest 2009 podria passar, segons com vagi la crisi, que els historiadors comencessin a dir que el segle XX no es va acabar ni el 1989 ni el 2001, sinó que tot just el deixem ara enrere. D'una centúria que molts experts consideren que va començar el 1914, amb la Primera Guerra Mundial, no seria dir cap barbaritat. La cultura del benefici és una resposta al patiment. Del patiment sempre n'acabem esperant la necessitat d'una utilitat o d'una recompensa que ens consoli, i l'evasió material sol ser el consol més ràpid i tangible. Jo veig la crisi actual com el final de la solució materialista nascuda dels drames produïts pels totalitarismes i les guerres mundials. Consolant-nos, hem portat l'esperit comercial més lluny que mai. Afeblits, hem negat la humanitat de Hitler i de Stalin per no afrontar el dolor d'integrar-los en un discurs moral. Per no trobar-nos reflectits en els nostres monstres, hem exaltat la cultura del benefici material fins al paroxisme. El cotxe i el crèdit, però, cada cop serviran menys per tancar els forats espirituals que ens ha deixat el segle XX. Entrem en una època de recerca moral, d'integració de contradiccions i d'acceptació de responsabilitats. Un pioner és Obama. El seu èxit no s'entén sense l'esforç de síntesi i de recerca d'una veritat compartida que representa la seva biografia i el seu discurs. A Catalunya, els líders s'hi emmirallen, però tots viuen encara al segle passat: cap no té, ni de lluny, la fortalesa ni la generositat que caldria per articular un moviment com el seu.

Un llarg camí sindical

Oriol Junquera

Historiador

En els anys 50, el rebuig cap a la dictadura franquista s'expressava a través d'un ampli ventall que anava des de l'acció directa dels maquis anarquistes fins a les vagues de 1951 i de 1956,

passant per la feina discreta –i decisiva– d'intel·lectuals i mestres, i també de centenars de milers de mares i pares (sense els quals resultaria inexplicable el compromís democràtic, social i nacional de les successives generacions). Evidentment, però, els opositors a la dictadura no ho van tenir mai fàcil, perquè cal tenir sempre present que el franquisme no només era un règim assassí, sinó

que, a més, va assassinar molt i va assassinar fins al final.

I, sens dubte, el 1958, el passat continuava sent ben present. I un dels primers símptomes de futur va ser la creació de la Solidaritat d'Obrers Cristians de Catalunya que, tres anys després (1961), adquiriria la denominació definitiva de Solidaritat d'Obrers de Catalunya (SOC), el primer sindicat obrer antifranquista nas-

cut durant la dictadura.

En aquest sentit, cal recordar les figures de Jaume Terribas com a primer secretari general, i de Xavier Casassas i Miralles, que va ocupar els càrrecs de president o de secretari general des del naixement de l'organització (1958) fins a la seva desaparició (1983). En concret, el 1980, el SOC va confluir amb altres sindicats en la formació de la Confederació Sindical de Treballa-

dors de Catalunya i, el 1983, va fondre's definitivament a l'interior d'aquesta nova CSTC.

Posteriorment, aquest espai –en què resulten indistingibles els vincles entre les llibertats individuals, els drets socials i el reconeixement de la realitat nacional de Catalunya– ha estat ocupat per la Confederació Sindical de Catalunya (CSC) i, en l'actualitat, per la Inter-sindical-CSC.